

Illia Meliashkevitch: „Komodity v transnacionálním sociálním prostoru“

bakalářská práce – FHS UK Praha 2009

posudek oponenta

zpracoval: doc. PhDr. Zdeněk PINC

březen 2009

Téma práce je zvoleno příkladně, stejně jako je příkladně vybrána i metodika práce. V této souvislosti třeba vyslovit kandidátovi i vedoucí práce pochvalu a dík, neboť vnáší do tématického okruhu etnologického výzkumu, který se v kvalifikačních pracích studentů FHS UK často objevuje, řadu cenných motivů k trvalejšímu využití. Teoretická část práce je skutečně pozoruhodná a rozhodně by neměla zapadnout bez dalšího povšimnutí a rozvíjení. Jak analýza transnacionalismu, tak i ekonomicko antropologická interpretace tématu komodit se opírá o původní vesměs anglicky psanou literaturu a je dobře zvládnuta jak odborně tak jazykově.

Jazyková stránka práce budiž zmíněna zvlášť. Kolega Meliashkevich předvádí, že se česky naučil dobře, ale zároveň v práci zůstalo hodně drobných prohřešků proti správné češtině. Ty by hravě odstranila pečlivá jazyková korektura. Ta však zřejmě neproběhla a to mne přivádí k hypotéze o hlavním problému práce:

Práce musela být dokončována ve značném spěchu a její praktická část tím značně utrpěla. Zhruba do s.40 by postačovala a pomohla jazyková korektura. Dále je však patrné, že materiál z výzkumu byl rozsáhlý, není však v textu práce téměř dokumentován a to podle mne znamená, že nebyla provedena řádná analýza získaných poznatků. Autor spíše nemístně skromně útržkovitě dokládá, že se mu podařilo potvrdit vstupní diagnózy, ale prezentaci materiálu se věnuje jen velmi stručně. Dokonce i fotodokumentace, která do prezentace výsledků patří, působí rozpačitě, fotografie by za normálních okolností skutečně dokumentovaly these, takto pouze ilustrují a dokládají, že autor si problém uvědomil, až když zjistil, že nafotografovaný materiál nemá náležitou technickou kvalitu.

Napadla mne ještě jedna hypotéza, doufám, že lichá: Autor materiál z výzkumu neprezentuje a neanalyzuje s ohledem na etické ohledy. Pokud by to tak bylo, dvakrát škoda. V daném případě jde, o otázku dosti podružnou. Zkoumá-li autor snadno a dopředu definovanou malou skupinu lidí, svých blízkých přátel, nepochybně je v textu může označit fiktivními jmény, jejich anonymitě tak ale příliš nepomůže. Bude-li však před čtenářem tajit i skutečnost, že jde o dva mladíky – jedním z nich je sám, a devět děvčat nelze se divit, že fabuluje i pokud jde o jejich počet. Do Prahy jich přijelo, pokud se dobře pamatuji 14, autor mluví o 11 běloruských studentech... Já bych v takové situaci hrál s otevřenými kartami: do práce bych zařadil medailonky účastníků, jejich příběhy. To však potřebuje čas a samozřejmě souhlas těch, kterých se to týká. Nesouhlas jednoho z nich by vynucoval změnu metodiky. Skutečnost, že Ljoša XY by se cítil intimně dotčen, pokud by bylo známo, že si do Prahy přivezl plyšového medvídka, nebo ohrožen cizineckou policií, protože vypovídá o svém vytrvalém pašování běloruského medu, bych zohlednil tím, že zmíněné – mnou vymyšlené - motivy z práce vyřadím. Takové řešení však zcela nezbytně vyžaduje, aby práce byla finalizována v klidu a s časovou rezervou.

V každém případě je škoda, že práce musí být obhajována v nehotovém tvaru. To lze pochopit, byť s lítostí a přáním, aby se k tématu kolega vrátil, ať už při koncipování kvalifikační práce vyššího typu nebo prostě kvůli publikaci časopisecké či knižní. První větší část práce by zasluhovala hodnocení výborně, druhá část práce spíše než klasifikaci „velmi

dobře“ zasluhuje známku „dobře“. Vzhledem k tomu, že teoretický rámec práce ukazuje model pro celou sérii obdobně koncipovaných prací a je v tomto smyslu průkopnický přikláním se k celkové známce „velmi dobře“.